

Nro 7.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Januariusnak 24 dik napján 1794.
esztendőben.*

Az Alpesi Apollónak Okoskodásai.

A természet vizsgáló böltseknek tapasztalások szerént, soha sem szenved a' természet ug-rást, hanem lassan lassan megyen által a' meghatározott pontra. A' komor tél a' kellemes tavaszon ballag a' nyárra által, e' pedig a' kedvetlen özi idő által amarra. A' termő fák-nak gyümöltsei bimbózás, virágzás, és érlelés által mennek tökéltetésre. E' világra született tsemő nem éggyszeriben ér emberi kort, hanem a' gyermeki fenyték, és az ifjúságnak szele ér-lelik meg mind elméjét, mind testét. Sokaknak

G

úgy tettik, hogy néhány nyavalyák égyfzeribe
 el nyomják az embert, azomban régtől fogva fő-
 zik azokat a' gyomornak és a' vérnek fazékai.
 Az erköltsi változásokra nézve is igaz *Newton-*
nak ez a' regulája, és a' mint bölts *Seneca* meg
 jegyzette, eggy ember sem lehet égyfzeriben roz-
 szá, de jóvá sem. Ha igaz, a' mit néhány kül-
 ső levelek beszélnék a' Frantzia nemzetnek jelen
 való állapotjáról, úgy láttzik, hogy ők égy-
 áttaliban meg akarják a' tudós Anglusnak ezt
 a' sok tapasztalások által meg erőssített termé-
 szeti törvényét táfolni. Eggy *Báseli* utazó ekként
 festi le a' Izabadság és egyenlőség részegítő ita-
 la által meg szédítettett Frantzia pátriótákat: —
 „Tegnap előtt érkeztem *Kolmárból*, felső Alsa-
 tziának városából vissza, 's tulajdon szemeimmel
 láttam, 's tapasztaltam, melly igen különbözze-
 nek a' mostani Frantziák az előbbeniektől. En-
 nekelötte szokott foglalatosságaiktól üres óráikat
 vagy a' játék néző helyekben, vagy a' kaffé há-
 zokban töltötték el, most pedig seregenként men-
 nek a' klúbokba — ennekelötte szüntelen az új
 módokról, és víg játékokról beszélgettenek egymás
 közt, most pedig a' politicáról — ez előtt csak
 nem tsömört okozott egymáshoz, és az idege-
 nekhez mutatott hízelkedések, és a' sok fej haj-
 togatások; most pedig, mint a' só bálványok
 meg álnak éggymás előtt, sem süveget nem vész-
 nek, sem nem kendezik éggymást, kitsiny nagy,
 ifjú vén, alszony férfi, gazdag, koldús, a' Te-
 szöt pengetik szájaikon. Mig még több érzékenység
 vólt a' Frantziákban a' ki nyilatkoztatottvellás
 iránt, addig, ha szintén minden nap nem is, leg-
 alább égyfzer eggy héten, vasárnap el mentek
 misét halgatni, most pedig leg fellyebb két hétben
 égyfzer ütik bé a' templomba az orokat, akkor is
 pedig koránt sem azért, hogy áhétatoskodjonak,
 hanem hogy az új Fr. constitutiónak magyará-
 zattyát 's elogiumát halgassák a' világi köntösök-
 ben prédikáló, 's valósággal világi módon is
 gondolkozó papjaiktól. Ennekelötte egész Euró-

pában nem vólt tsinosabb 's szebben öltözött nemzet a' Frantziáknál most pedig tsak nem mindnyájan fa paputsokban járnak, és mikor először láttam őket, azt gondoltam, hogy az egész város a' *Sz. Ferentz* lizerzetébe esküdött bé, ennek pedig nem az az oka; mintha mostan is nagyobb kedvek nem vólna bőr tzipellösökben az uttzákon sétálgatni, 's magokat mutogatni; hanem mivel a' sok táborozó sokaság, és az Országban uralkodó nyúghatatlanság miatt kevés marhat vágnak a' mélzárosok, keveset dolgoznak a' timárok, sok szegény tzipó tsinaló köldülő tarifznyával táplálja magát, 's háza népét. E' mellett a' külső nemzetekkel való kereskedésnek is bé vágattatott a' tsapja, sem égyy, sem másféle productumok nem vitetnek közikbe. Ennek-élőtte még a' napi számos felesége is kéttzer ivott napjában kaffét, mellynek nagy bővsége vólt nállok, most pedig, oda van szent Dómonkos szigete, oda van a' kaffének és nádméznek kútfeje, szerekséseknek tarthatták magokat, hogyha égyy két korty pálinkátskát bötsáthatnak le Izaráz gégéjeiken. Minthogy minden lakosnak fegyvert kellett fogni, tsak az affzonyok mivélték a' földet, ezeknek pedig nem illik úgy kezeikbe az eke szarva, mint az orsó, tehát nem is reményihetnek bőv aratást, ekkor olztán meg válik, mint fog hasaikban a' republicanismus az éliséggel megalkudni.

Német Birodalom.

Melly nagy készséggel igyekeznek a' Német Birodalomnak lakosai a' Frantziáknak sok rendbeli dühösségit meg zabolázni, onnan tettik meg, hogy még a' Rajnához mellze fekvő tartományoknak lakosai is készülnek hazájoknak védelmezésére. *Würzburg* (Herbipolis) melly a' Frankóniai kerületben fekvő gazdag püspökség, anya városával *Würtzburgal* egyetemben, *Frankfurton* innen 14 mélyföldmire esik, egész mozdulásban vagy

nak, és a' mint az onnan jött levelek bizonyít-
tyák, közönségesen fegyvert fogni parantsolat-
nak lakosai. — A' *Wurtzburgi* herceg püspök
egy közönséges serkentő levelet küldött jobbá-
gyaihoz; melyben elsöben is a' Frantziáknak a'
Német hazába való bé útésekre, 's annak lako-
sai ellen végbe vitt hallatlan kegyetlenségére em-
lékezteti öket, annakutánna így szól: Ambár
ugyan lehetetlenségnek lenni láttatik, hogy az
ellenség a' *Wurtzburgi* határokig fúrhasa ma-
gát; mivel mindazáltal az illyetén környüállá-
sok között, tsak a' tsupa lehetösségre is kélsen
keletik magát az embernek tartani: annakokáért
azt kívánna az okosság, és a' hazához való sze-
retet, hogy minden, a' kitöl lehet, kélsen tar-
tsa magát annak védelmezésére. A' melly hogy
annyival rendesebben, és jobb móddal mehessen
végbe; tehát közönségesen minden Előjáróknak
parantsolatik: — 1. hogy minden szeméiyválaz-
tás nélkül minden fegyver fogásra alkalmas fér-
fiakat 16 esztendőstől fogva, 60 esztendősig
jegyezzenek fel — 2. kinek kinek szabad válaz-
tást engedjenek akár a' pattantyús, akár a' va-
dász seregnél való szolgálatra. — 3. Jegyeztessenek
fel azok, a' kik a' puskázáshoz értenek, a' kik-
nek puskájok vagyon, vagy lenni keletik, 's kül-
dettessen bé nevek. — 4. Jegyeztessen fel, és
adattasson bé azoknak számok is, a' kik másfé-
le fegyverekkel is védelmezhetik magokat. *Hos-
tem quem spreveris, negligentiu reddidisti valentio-
rem*, az az, a' leg alább való ellenséget sem kell
meg útálni, mivel veszedelmedre lehet, illy gyöke-
res intést adának nemi napján a' Scytháknak kö-
vettyeik, a' győzedelmeiben fel fúvalkodott N.
Sándorhoz.

Frankfurtból is az a' hir repüle hozzánk,
hogy nemtsak az alsó, hanem a' felső *Rénusi*
kerület is nagy készületeiben vagyon, és azt a'
végzést hozta e' mostan folyó hólnapnak 10-dik
napján, hogy minden *Rajna* vizének jobb részén

fekvő Statusok és tartományok serkentsék lakosaikat a' fegyver fogásra. A' ki adattatott parantsolat minden pontyaiban meg éggyez ugyan a' *Würtzburgi* püspöknek manifestumával; mindazáltal méltó leszen azokat is fel jegyezni itten:

1. A' *Rajna* jobb partyán lévő lakosok mindnyájan serkentetnek a' *Rajna* jobb oldalának őrizetére, minden szükséges hadi eszközöknek ki készítésére, és a' midőn a' szükség kívánádjá, a' veszelemben forgandó helyen való meg jelenésre. —
2. Minden Statusnak szabadságára hagyattatik maga seregének tartásáról való provisionak, a' vagy gondviselésnek regulatiója. —
3. Minden fel fegyverkeztetendő lakosok, halván vagy az ágyú, vagy a' harang szót, fegyveresen jelenyenyenek ott meg, a' hol a' szükség kívánádjá. —
4. Az olytán Statusok, a' mellyek szükség felett való fegyverrel és hadi készületekkel bővölködnek legyenek más szomszéd Statusoknak e' pontban leendő fel segitetésekre. —
5. A' távolabb fekvő helységek segítsék a' *Rajna* szomszédtságában fekvőket, a' szükséges sántzokra, és más tábori erősségeknek készittetésekben. —
6. Hogyha a' szükség és körülállások kívánádják, tehát az illeten fel fegyverkeztetett helységeknek szükség leszen az adattatandó jelre, a' leg közelebb fekvő hadi sereghez magokat kaptsolni s. a. t. Tellyes reménységek vagyon a' Német Birodalomban lévő fő Rendeknek, hogy az illeten fel fegyverkeztetett lakosoknak számok könnyen reá fog 200 ezer főre menni. Valósággal vagyon is reájok szükség, az ellenség mindenütt gyakorlott dühösségének meg zabolázására. Lássuk miként rajzolják azt le, e' folyó hóinapnak 14 dik napján költ Frankfurti levelek: „Lehetetlen, *ágymond*, az új Frankusoknak azt a' kégyetlenségét, pusztitását, és latorságát, mellyet a' Biponti hertzezségben, a' Palatinatusi választó Fejedelemnek tartományaiban, és a' Rajnán túl fekvő püspökségekben végbe vílznek, le festeni. Imár nevezetes summát bé szedtek magoknak erő-

szakos hadi sartzolással, rész szerént kész pénzben, rész szerént pedig aranyban és ezüstben. — A' Wormátziai és Spirai püspökségekben revolutionalis székeket és gyilottinákat állítottak fel. — A' honnyaikat el hagyott, 's hozzánk által futott tehetős lakosok, a' kik ennekelotte más szükölködökkel eleget tettek, most már magok is alamisnára szorúltak, 's mások által táplálatnak. Még mostan is szüntelen jönnek hozzánk azon tájékon lakott tehetős lakosok, hátaikon hozván gyermekeiket, egy két darab inget, vagy másféle öltözetet viselvén kezeikben, a' mint t. i. meg menekedhetek a' kégyellenkedő ellenségnek markából — soknak még csak egy krajzár sints tehetségében, neveletlen gyermekeik sirnak az éhség miatt, puztán állanak a' helységek s. a. t., Miként bántanak legyen *Kreutzenaknak* lakosai-
val, ki tettik az ide bé iktatott levélből: Múlt hétfőn (u. m. 6. dik Januarij) egy egész Pruszus commandót el tsiptek a' Frantziák, mely miatt kénytelen volt *Székely* Obesternek corporaa egész éjjel vigyázni, 's magát készen tartani. — A' következett éjjel érkezett ide seregének arrier gardéja, az az, hátul járó része. — Viradiakor mingyárt ki mentek a' városból, dél tájban ismét villzá jöttek, és a' midőn tsendesen ettenek vöina, égy óra felé éggyszerre az egész városban nagy lárma történt, és mind' a' gyalogság, mind a' pattantyúosok nagy siettséggel ki tödültek a' *Bingeni* kapun a' *Márton* hegyére, melynek tetején éggynéhány hattériák valának készitelve. A' lovasság a' *Manhejmi* kapun ment ki. Allig mentem fel házamnak tetejére, midőn már hadi rendben állani, és az akasztó hegy felé marsirozni láttam a' Frantziákat, minthogy tiszta volt az idő, azt is világosan láthattam miként kezdettek, a' két tábornak előjárói éggymással tsarászni. Éggynéhány szempillantás múltán bögni kezdettek az ágyúk is a' *Márton* hegyéről, melyekre oly kemény választ adtak a' Frantzia tüzelo nagy elzközök, hogy kénytelenek voltak a'

Prussusok álló helyeiket el hagyni, 's *Breczenhejmon* által *Bingenbe* retirálni; az az, vonni magokat. A' szobamba lett le menetelemkor egynéhány Frantzia lovas vadászokat, és Prussus hufzárokat szemléitem házam előtt egymással viaskodni — a' félelem miatt, egész házam népe a' pintzébe rejtezett el, vólt is okok, mivel néhány szempillantások múlván 4 Frantzia lovas regement, u. m. az első és második lovas vadász, a' zöld hufzár, és a' 28-dik vasas regement vágatott a' várason által, utánok pedig 4000 főből álló gyalogság, és a' lovas ártilleria mentenek, 's egész *Bingenig* üzték a' Prussusokat. — Epen most jött az édes atyám hozzám, el futott honynyából, a' mi kevés ezüste és pénze vólt, el hozta magával, mivel az egész város hadi adó alá vettetett, 1 millió tallért, 6000 pár tzipót, 100 ökröt, és sok pálinkát parantsolt az ellenség magának adattatni s, a, t., „Library Cluj”

E' folyó hólnapnak 9-dik napján azt végzeték a' város Előjárói, hogy minden polgár menynyen fel a' város házához, 's velek égyütt tanáskozzanak a' hadi erőszakos adónak öfzve gyűjtéséről; hanem igen kevesen mentenek fel, félvén az úttzákon esni szokott veszedelemtől, és a' Frantzia zsákmányozóktól, a' kik mihelyt valakit házából ki menni látnak, mingyárt erőszakosan bé rohannak abba, 's valami szemek eleibe akad, mind el prédállják. Estéli 8 órakor három tanátsbeli urak futkostak az úttzákon, 's teli torokkal kiáltották, hogy a' kinek pénze, 's ezüstye vagyon, vigye fel, másként az egész város pórrá fog égettetni. — Lehetetlen, hogy az itten uralkodó félelmet, nyomorúságot, szorongattatásokat, és sirást-rivást le ijam előtted, bajonétákkal kényszerítettnek a' lakosok vagyonaiknak által adatásokra. — Reggeli 4 órakor, égő szövetnekekkel mentenek városunkon által a' Frantziák, hová, ho'á nem, nem tudatik, 25 ezer forint, kéfz pénzt, 13 ezer tzipót, 13 ezer pint

bórt, 's öt előljárót vittenek el magokkal mint kezeseket, kik legyenek ezek a' szerentsétlen emberek, nem tudom — ifjainkat is, a' kiket fegyver viselésre alkalmasoknak lenni láttanak, erőszakosan el hűrtzoltak — két szomszéd helységet egészen le égettenek s. a. t. „ — Ha több nem volna is, még is csak ezen történetből is ki tétzik, minémü kégyetlenséget gyakorollyanak a' szabadságnak és egyenlőségnek gonosz apostolai a' Német Birodalomban, és hogy méltó okok legyenek a' *Rajna* környékén fekvő tartományoknak magok védelmezésekre való készültre, 's fegyver fogásra. Még is mindazáltal szamosan találtnak ottan is olly lütelten emberek, a' kik még múlt esztendőben meg kóstolván a' Fr. constitúciónak zsongéjét, óhajtvá óhajtyák a' Frantziáknak előmeneteleket, 's közöttök való ki terjeszkedéseket. A' *Két hidi* (Biponti) hertzezségbe lett bé menetelekkor, éggy Jacobinus lélekkel bíró lakos, nagy Frantzia kokárdát tsinált magának 's tett süvegére, olly gondolattal lévén, hogy ez által meg mentheti vagyonát tőlök. (A' Frantzia kokárda három színü, u. m. fejér, veres, és setét kék színü pántlikából vagyon készítettve) Házába menvén a' patrioták pusztítás végett, így szólott hozzájuk: *Barátim! nem láttyátok é süvegemen lévő rózsáról, hogy en is a' ti tsordáitok közzül való vagyok, régtől fogva óhajtottalak titeket látni, éjjel nappal imádkoztam szerentsétekért, hagyjatok tehát békét vagyonomnak s. a. t. Jól vagyon, félelének a' kakasok, kokárdád, és jó indulatod a' nemzeté, vagyonom pedig a' miénk, egészen ki üresítettök a' házá, magának pedig mangalétot adtak a' válláru, hogy ő is segítse a' Fr. szabadságot védelmezni.*

A' *Treviri* választó Fejedelemségből illetén tudósítás útasított hozzánk Jan. 9-dik napján: Hat bataillon Cs. K. gyalogság, és három escadron lovasság érkezett segítségünkre, 's minden nap többen gyüllönek hozzánk, a' kik nemcsak

ezen városnak, hanem az egész *Hundsrukeni* vidéknek óltalmára fognak lenni. — Még most is minden napon bé tsapnak földünkre, és a' hová fordúlnak, mindenütt szörnyű pusztitást vísznek végbe, sőt az alszonyoknak szoknyáikat és vállaiukat is le hasigattyák testeikről, úgy gondolkozván, hogy azokban rejtették el pénzeiket.

St. Wendelből a' *Treviri* V. Fejedelemségnek egy szép városából iratik, hogy *Kaiserslauternben* vagyon a' *Frantziáknak* fő quáriélyok — hogy sok prédáló seregek érkeztenek oda vissza, hogy ismét friss truppok készülnek ki a' körül belől fekvő tartományokban való prédálásra — hogy 10 ezer főből álló sereget várnak *Fr. Országból* magokhoz, és hogy titkos készületeket tesznek, de ki ellen, nem tudatik, mivel minden szándékjaikat titokban tartják. *St. Wendelben*, és *Birkenfeldben* úgy vagynak, mintha otthon vólnának, onnan ki mennek, 's ismét vissza térnek oda. Az újjonnan oda érkeztek is prédára akarnak ki menni, holott már minden környéket ki pusztítottak az előbbieik.

A' hadi mesterségben gyakorlott férfiak azt mondgyák, hogy nem sokáig fognak a' *Frantziák* a' *Német Birodalomban* maradni, másként nem tennének anoyi pusztitást, melly által nehezitik ottan való maradásokat. Ez ugyan magában igaz; hanem az is igaz, hogy a' régi hadi törvényekhez és tapasztalásokhoz nem szabják magokat a' törvénytelen és regulátlan kakasok, hanem a' mi szemeknek 's szájaknak tettzik, azt mivelik.

Austriai Belgyiom.

Monsból Jan. 7 dik napján. Hertzeg *Koburg Feldmarsal* e' folyó hóloapnak 2-dik napján indúlt ki kórmánya alatt lévő *Cs. K.* hadi sereggel, olly fel tétellel, hogy *Jourdán* *Frantzia* Generállal meg ütközzön; de a' mint a' következés bizo-

nyitva, semmi kedvek nem vólt a' patriótáknak a' vele való szembe szállásra, azért is mindenütt vissza húzták magokat. — Már most *Merbes le Chateauban* vagon az Austriai fő kvártély, és annyira bé felé mentek hadakozó seregeink, hogy már egészen körül kerítették *Landrecyt*.

Brüsszelből Jan. 10-dik napján.. A' Cs. K. seregek meg most sem szűnnek meg a' Fratzia patriótáknak szorongatásoktól, mellynek bizonyosan az a' jó következése leszen, hogy a' *Rajna* vidékén dühösködők kéntelenítettnek részekre osztani, és szorongattatás közt lévő attyokfiait segíteni, másként Flandriában lévő népjek veszedelmekben fog forogni. A' mint a' mindennapi készületekből lehet sajditani, *Ryssel* és *Dovaj* ellen van a' tziel fel tétetve, mellyet abból is goadolni lehet, mivel az Austriai gyalogság mélyen bé sántolta magát azoktól nem megszűze, olly véggel, hogy, ha az azokban lévő titkos békételességnek tüze fel lobbanna, készen lehessenek a' békételességnek segedelmekre. — Az Anglusok nagy kaliberű ágyúkkal indultak *Menin* felé — *Ostendéből* is két lovas regement parantsolatott *Nieuportba* menni, mivel, a' mint a' szél fúj, ismét szerentsét akarnak a' kakasok a' nevezett város ellen próbálni. *Fürnesben* egynéhány Anglus batalionból álló erősség érkezett, félvén attól, ne hogy napnyúgoti Flandriába tsapjanak a' nyughatatlan Fr. patrióták.

Olasz Ország.

Génúából Decemb. 28-dik napján. Noha a' szüntelen való szélveszek rendkívül meg nehezítették légyen a' tengeri útazást, még is mindazáltal mostan is sok Spanyol, Portugallus, és Nápolyi hajók jötenek városunknak kikötő helyébe.

Livornóból 3 dik Jan.. Nem régiben ismét néhány katonákkal és ki költözött *Tulóni* lakó

sokkal meg terheltetett Anglus hajók jöttek kikötő helyünkbe. Mái napon is egy katona érkezett ide *Portoferajó*ból, azt a' hirt hozván magával, hogy ottan három, hajós katonákkal, és 3000 ki költözött *Tulóni* lakosokkal terhes hadakozó hajók szállottanak ki,

Rómából 3-dik Jan. Ez előtt negyed nappal egy gyalogságból, lovasságból, és 40 pattantyusból álló hadi sereg ment *Ronca* Generál vezérlése alatt *Urbínóba*, *Ferrardba*, és *Bononióda*. Ő Szentsége meg engedte a' *Római* nemességnek, hogy a' farsangi napokban muzsikális öfzvé gyűléseket, és mulattságokat tarthassanak magok közt.

Brandenburgiából.

Végbe ment immár a' két királyi hertzegeknek mennyegzője a' királyi familiának, és lakosoknak nagy örvendezéseik közt. A' korona hertzegeknek 100 ezer, *Lajos* hertzegek pedig 70 ezer tallért rendelt elzúndónként édes attyok, a' király; az elsőbnek udvara 90 főből fog állani. Ottan el kezdettek immár a' reduták, hanem nem sokáig leszen a' *Berlinieknek* szerentséjek a' királyhoz, mivel *Frankfurtba* küldött levele szerént, rövid idő múltván ismét vizsza tér oda, 's személyesen fogja őket ellenségeiktől való félelméik közt vizsztatni.

Hadi Történetek.

Koburg hertzegek *Fels.* hadi Cancelláriához küldetett jelentése, e' folyó hólnapnak 19-dik napjáig megyen, 's következő történeteket foglal magában:

Januariusnak 3-dik napján jókor reggel, egy 300 rész szerént gyalogságból, rész szerént lovasságból álló *Frantzaság* mutatta magát *Asservant* mellett, akarván ottan vizgázaton lévő vitézein.

ket el tsipni; hanem minekutánna a' Warasdiaknak Obestere *Finke*, a' *Mahóni* vadász katonának fő Strázsa-mesterek Gróf *Sinzendorf*, és a' Lobkovitz könnyű szerű lovas regimentéből való kapitány *Stadl* Gróf eleikbe mentenek; és néhány embert le tsaptak volna közzülök, vízfő fordúlván elébb állottak.

Fülébe menvén Generál Májor *Grubernek*, hogy *Nomain*, és *Aussi* tanyájakon vigyázó vitézeinkre akarnának a' Frantziák véletlenül ütni, Jan. 4-dik napján Kaunitz regimentéből egy ol-tályt, 's *Blankenstein* huzárjai közzül egy escadron *Nomainba*, *Coutischebe* egy compagnia gyalogságot, egy fél escadron lovassággal, ugyan annyit küldött *Achyba* is. Önnön maga pedig a' nevezett Generál egy tsuport huzárral egy compánia vadász, és egy fél compánia gyalog katonákkal *Capelle* felé indúlt. A' Frantzia 80 főből álló lovasság leg elsőben is a' *Capellen* túl készítettett redutákra akart tsapni; hanem bezzeg torkokra főrrött a' préda kivánás, mivel közikbe vágván a' *Blankenstein* huzárok, tsak hamar le aprítának közzülök 60 embert, egyet pedig elfogtak, a' többi, a' ki merre futhatott, futott, 's futás által mentette meg életét a' haláltól. Vitézeink közzül, a' már sok hadi próbákon által ment *Blankenstein* regimentből való *Prisnek* fő hadnagy, és 3 huzár maradtak a' tsata piacon.

A' vólt *Eszterházy Imre*, és már most *Ferdinand* Maylandi ifjú hertzeg nevét viselő huzár regimentnek kapitánaya *Béganyi* úr, a' kit magam is ismértem a' múzsák seregében, e' folyó hólnapnak 6-dik napján, fel váltatván a' tábori külső őr-állásról, és egy escadron huzárral ki menvén portázni, egy 100 főből álló Frantzia lovas seregbe bukkant *Ambruchicourt* környékén, a' melly furazsirozni ment ki a' *Dovayi* erősségből. Mihelyt meg sajdította őket, mingyárt közikbe vágott, és *Szabó* fő hadnagy, a' ki is sok

szép jeleit mutatta immár hadi vitézségének, csak hamar le szabdalt közzülök 7 embert, 's három lovat el fogott. A' Magyar hufzárók közzül egy ember sem holt meg, hanem kettő és egy ló sebesítették meg.

Gróf *Wurmsernek* Heidelbergai quártélyából, 15 ik Januarii küldött jelentése szerént semmi különös változás nem történt a' még most kormánya alatt lévő Cs. K. seregeknél; azt mindazáltal jelenti, hogy a' mint a' tábori kémek ki szemlélhették, 30 ezer emberrel, és számos ártilleriával készül az ellenség *Manhejm* ellen.

Az eddig elő-számlált történeteket, a' Fels. hadi Cancelláriának múlt Szeredán dél után közönségessé tétetett jelentéséből jegyeztem ki; hanem tegnap egy szép magános levél érkeze hozzám ugyan Gr. *Wurmser* táborától, mellyet annyival örömelebb kívánok a' két nemes Magyar Hazával közleni, mivel egy olly magyar hérosnak pennájából folyt, a' ki mind a' múlt Török, mind a' jelenvaló Fr. háborúban sok példás hadi virtusai által meg mutatta azt, hogy mind a' méltóságot, mellyre nem régen emeltetett, mind a' mellyén függő *Terésia vitézi rendjének* tizerét, a' kis kerelztét, méltán meg érdemlette. Hozzám küldeni méltóztatott betses levelét szóról szóra ide teszem.

Bizodalmas nagy Jó Uram!

„ Hozzám útasított levelében ki nyilatkozatott kívánságának sokkal nagyobb örömmel tennék eleget, hogyha a' kotzka hirtelen vakra nem fordúlt volna, és az egész nyáron által annyi vér ontással gyűjtött diadalmainkat eggyszerre által nem kellett volna engednünk ellenségeinknek.

„ A' dolog így történt: Minekutánna lovas „ Generál Gróf *Wurmsernek* seregét a' meg eskütt Frantzia had, Sz. András havának 18-di-

„ kától fogva szüntelenül ostromlotta volna, elé-
 „ inte arra vitte dolgát, hogy bennünket *Prümpt-*
 „ *tól* Alsatziában *Hagendauig* vissza nyomott; itt
 „ menedék helyen lenni állítván a' vezér erőssen
 „ bé sántzolta ugyan magát; de az ellenség na-
 „ ponként országának belsőbb részeiből magához
 „ sereglött ezredek által 150 ezerig szaporodván,
 „ Karátson havának 22 ik napján, sántzolásain-
 „ kat meg győzhetetlen erőszakkal támadta meg
 „ Grosz Weilernél, és hirtelen három ágyúzó ta-
 „ nyáink, 's 18 ágyuink urává tette magát, népeiök
 „ rendjeit meg zavarta, és a' Fels. Császárt nevé-
 „ viselő gyalog regimentnek ezres kapitányát
 „ *Roselmini* urat rabságba vitte. “

„ Ez az hadgyainknak jobb szárnyán történt
 „ vérontás vissza húzásra kéntelenített bennünket,
 „ és szünet nélkül való tsatázások között tartott
 „ egész 25 dikig, melly a' vissza nyomult seregeink
 „ Fehérvár (*Weisenburg*) mellett az úgy nevezett
 „ *Geis-Berget* szállották meg. “

„ E' nap vizsgálódni indultak a' mieink az el-
 „ lenség után, a' hol a' kormányozásom alatt lévő
 „ nemes *Erdödy* Regimentének alkalmazottsága
 „ volt nevét, noha nagy vesztés által öregbíteni
 „ Viadalban volt e' nap *Kováts Lajos* fő Stráza
 „ mester úr, a' maga osztályával, a' ki népének pél-
 „ dát adni akarván, nagy szívéhez mért bátorság-
 „ gal előre bé vágott a' *Frantziák* sorai közzé— kö-
 „ vette őtet az utólsó Prussus háborúban nemze-
 „ tünk példás vitézének *Rakóvszky Pálnak* testvére
 „ *Rakóvszky István* kapitány, a' ki a' sűrű *Frac-*
 „ *tziák* tsemóját, a' melly már azon volt, hogy
 „ a' magát meg adni nem akaró vitéz fő Strá-
 „ zsa-mestert e' világból ki múlatsza, széllyel
 „ vervén, módot adott arra, hogy a' hét sebek-
 „ kel terhelteztet előjáróját meg szabadithatták
 „ az őtet nyomba követett vitézei. Ebben az al-
 „ kalmazottságban *Bárany* Strázsamester remekét
 „ mutatta az Előjáróihoz viseltető igaz hűségé-
 „ nek, mert ő vala az, a' ki a' meg öszült vitéz

„ szabadulására az által leg többet töldott, hogy
 „ annak a' kénygelbén szorúlt lábait meg szaba-
 „ badította, és ötet a' vezedelemből ki segítette.

„ Hufzonhatodikban a' Prussusokhoz zár-
 „ kozván, meg támadtuk az ellenséget, a' mint
 „ töllünk a' Haza és Fejedelem kívánhatta vól-
 „ na; de ennek sem lön haszna, mert ismét a'
 „ jobb szárnyunk engedni kényszerített.

„ És ez az, a' mi utólyára arra kénzeri-
 „ tett, hogy a' Rajna jobb oldalán telepettünk
 „ meg; a' Prussusok *Meinczig* való előmenete-
 „ leit gátolják az ellenségnek.

„ Uram! a' mi engem leg inkább arra birt,
 „ hogy az úrral levelezésbe attam magamat, ab-
 „ ban áll, hogy az *Ur Kurirjában*, Házám örö-
 „ mére, és Tízti Uraim familiainak vigasztalá-
 „ sokra, hirdettessenek azoknak nevei; a' kik
 „ vitézségek által a' magyar nagy hirhez a' ma-
 „ gók vezérekkel töldanak; azért is adja az *Ur*
 „ tudokra, hogy engemet, ki hadunknak a' Raj-
 „ nán való által jöveleig az utolsó őrizeten
 „ vóltam, ebben a' fontos dologban az említett
 „ kapitány *úr Rakóvszky István*, kapitány urak
 „ *Szörényi Bóldizsár*, és *Kenesev* igyekezetek ál-
 „ tal leg inkább vigasztaltak; hogy a' fő Strázsa-
 „ mester *Zsallar* e' nap mutatta meg, hogy arra
 „ a' hivatalra, a' mellyre éppen akkor emelte-
 „ tett, méltó legyen, és hogy illy Tízti kartól,
 „ reménylem, ezen túl örvendetesebb hirekkel
 „ fogok az *Úrnak* szolgálni. — A' ki tökéllé-
 „ tes tisztelettel vagyok

Nagy Jó Uramnak

Költ *Leimenben* 1-a Jan. 1794.

Köteles szolgája
Piacsek Obrister.

Béts.

Tegnap előtt dél után holt meg itten hirtelen való gutta ütésben R. Sz. B. Hertzeg Galanthai *Eszterházy Antal*, a' K. Nemes M. Testörző Seregnek első kapitánnya, Tek. *Sopron* Vármegyének örökös és fő Ispánnya, és eggy magyar gyalog Regementnek tulajdonosa, még zöldellő vénségében. Ma dél után 4 órakor fog koporsója bé szenteltetni, 's az után *Kis Martonba* vitetvén, tellyes ceremóniával el temettetni a' Familia kriptájába.

Különös Tudósítás.

Az Austriai Belgyiomban téli kvártélyba szállítottatott Anglus seregeknek keményen meg parantsolta a' *Yorki* hertzeg, hogy magokat vitézeket illendő emberséggel viseltyék a' lakosok iránt, illendő betsülleteket meg adják, semmit is erőszakossan tollók el ne vegyenek; kiváltképen a' *Catholica* Anyaszentegyháznál szokásban lévő bütsú-járások iránt egész tilztelettel viseltessenek, semmi botránkoztatásra való alkalmatosságot ne szolgáltassanak, és a' midőn az óltári szentség előttök el vitetik, süveget vegyenek, a' strázsák pedig parádirozzanak, meg gondolván azt, (a' mint a' *Yorki* hertzeg magát ki fejezi) hogy noha ők néhány vallásbeli ceremóniákban különbözzenek is a' szövetséges nemzettől, mindazonáltal tökéletesen meg égygyczenek Teremtőjököt illető tilzteletnek principiumaiban, az az, sarkalatos tikelyeiben, és törvényes Fejedelmekhez való engedelmességekben.